

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH ZAMMIT MC KEON**

Seduta tas-7 ta' April, 2010

Citazzjoni Numru. 278/2010

**Reginald Fava (ID681933M) f'ismu proprju u ghan-
nom ta' Chemimart Ltd. (C74) kif debitament
awtorizzat**

kontra

**Supretendent tas-Sahha Pubblika bhala Awtorita'
Dwar il-Licenzjar u l-istess Awtorita' Dwar il-Licenzjar
u
Awtorita' dwar il-Medicini
u
Kummissarju ta' l-Artijiet ghal kull interess illi jista'
jkollu**

Il-Qorti –

Rat ir-rikors guramentat ta' Reginald Fava pro et noe
presentat fis-26 ta' Marzu 2010 li jaqra hekk –

1. Illi r-rikorrenti huma detenturi ta' licenzja ta' spizerija DL130 fi 3, Freedom Square, Valletta, li kopja taghha qeghda tigi hawn annessa u mmarkata bhala Dok. RF1, liema licenzja hija valida sal-31 ta' Dicembru, 2010, u tigi awtomatikament imgedda minn sena ghal sena mis-Supretendent tas-Sahha Pubblika bhala Awtorita' Dwar il-Licenzjar.

2. Illi fit-30 ta' Gunju, 2009, ir-rikorrenti gew notifikati b'termination notice mill-Kummissarju ta' l-Artijiet illi l-kirja tal-fond in kwistjoni kienet ser tigi terminata stante illi l-Awtoritajiet Governattivi kienu ser jaghmlu progett fil-Belt Valletta ossia fi Freedom Square fl-interess nazzjonali li kien ser jaffettwa l-hwienet proprjeta' tal-Gvern fi Freedom Square ossia l-fond 3, Freedom Square, Valletta gestit mir-rikorrenti bhala spizerija u dawk taht it-Teatru mwaqqa' u dan skond dokument hawn anness u mmarkat Dok. RF2.

3. Illi a tenur ta' l-Artikolu 73(1) ta' l-Att dwar il-Medicini ossia l-Att III ta' l-2003, id-detentur tal-licenzja ta' spizerija m'ghandux jaghlaq spizerija temporanjament jew xorta ohra ghal ebda raguni u ai termini ta' l-Artikoli 73(2) ta' l-istess Att fuq imsemmi, f'kaz illi din l-ispizerija tkun maghluqa ghal perijodu ta' hamest ijiem konsekuttivi ghandha titqies illi tkun giet awtomatikament revokata.

4. Illi r-rikorrenti qieghed f'posizzjoni fejn huwa qed jigi mgieghel sforzament u kontra l-Ligi mill-Kummissarju ta' l-Artijiet biex jaghlaq din l-ispizerija kontra l-Ligi b'dannu ingenti u rrevokabbli ghalih u ghal pubbliku li skond l-istess Ligi tfissirlu r-revoka ta' tali licenzja oltre' l-fatt illi hawn si tratta ta' servizz pubbliku koncernanti s-sahha pubblika li ghandu jigi moghti lil pubbliku fl-interess ta' l-istess.

5. Illi biex tigi ovvjata din is-sitwazzjoni ta' tehid sfurzat ta' tali licenzja, r-rikorrenti talab il-hrug ta' trasferiment ta' licenzja temporanja mill-fond 3, Freedom Square, Valletta ghal fond proprjeta' tieghu 20-21, Republic Street, Valletta, liema fond jissodisfa u jhares kull htiega stabbilita fl-Att dwar il-Medicini u huwa idoneju ghal tali servizz.

6. Illi ma hemm l-ebda raguni skond il-Ligi illi l-intimati jew min minnhom ma johorgux tali licenzja temporanja ghal fond 20-21, Republic Street, Valletta, biex jigi wzat bhala spizerija mir-rikorrenti.

7. Illi l-Awtorita' dwar il-Licenzjar a tenur ta' l-Artikolu 72(b) ta' l-Att dwar il-Medicini tista' tistabilixxi u tibdel id-disposizzjonijiet ta' licenzja ta' spizeriji meta hemm bdil materjali ta' cirkostanzi dwar tali licenzja bhal fil-kaz in ezami meta r-rikorrenti gie ordnat biex jaghlaq tali spizerija kontra l-Ligi ghax b'hekk ma jkunx jista' jottempra ruhu ma' l-obbligi li ghandu taht l-Att dwar il-Medicini.

8. Illi l-Awtorita' dwar il-Licenzjar ghalhekk hija awtorizzata bil-Ligi ossia l-istess Att dwar il-Medicini biex tohrog tali licenzja temporanja billi tinnotifika lir-rikorrenti bid-decizjoni taghha u taghti ragunijiet dettaljati li fuqhom tkun motivata dik id-decizjoni, biex b'hekk is-servizz li obligat jaghti skond il-Ligi ir-rikorrenti jibqa' jinghata bla mittifes u minghajr interruzzjoni fl-interess mhux biss tar-rikorrenti imma dan skond il-Ligi, fl-interess tas-sahha pubblika u tal-pazjenti li jirrikorru lejn l-ispizerija tar-rikorrenti minn fejn jigu suppliti b'medicini kontrollati u ohrajn.

9. Illi ghalhekk l-Awtorita' dwar il-Licenzjar ghandha minnufih tohrog il-licenzja temporanja ghall-fond 20-21, Republic Street, Valletta, biex ir-rikorrenti jkun jista' jkompli jaqdi d-dmirijiet tieghu taht l-Att III ta' l-2003 biex tigi evitata r-revoka tal-licenzja li huwa ghandu ghal gestjoni ta' spizerija fi 3, Freedom Square, Valletta.

10. Illi l-hrug ta' tali licenzja temporanja hija urgenti skond il-Ligi stante illi hija koncernanti s-sahha pubblika u d-dispensar ta' medicini ristretti fost medicini ohra suppliti minn tali spizerija.

11. Illi ghalhekk jehtieg illi l-Awtorita' dwar il-Licenzjar tohrog din it-tali trasferiment ta' licenzja temporanja minn 3, Freedom Square, Valletta ghal 20-21, Republic Street, Valletta, u dan sakemm it-traslok

permanenti jigi determinat mill-Kummissarju ta' l-Artijiet, l-Awtorita' dwar il-Licenzjar u r-rikorrenti kif gie miftiehem bejn il-Kumitat ta' l-operaturi tal-hwienet ta' Freedom Square u taht it-teatru mwaqqa' u l-Awtoritajiet Governattivi.

12. *Illi jehtieg illi dan ir-rikors guramentat jigi mismugh bl-urgenza stante illi r-rikorrenti qieghed f'posizzjoni anomala li waqt li huwa obligat skond il-Ligi biex jaghti servizz kontinwu ta' spizerija biex huwa ma jiksirx id-disposizzjonijiet tal-Ligi u ma jitlfix il-licenzja illi huwa ghandu, huwa dan ma jistax jaghmlu ghax gie mwaqqaf li jaghmel dan mill-Kummissarju ta' l-Artijiet u tali interruzjoni tas-servizz konsegwentement ittellef lir-rikorrenti minn tali licenzja fi zmien hamest ijiem skond l-Att dwar il-Medicini.*

13. *Illi bi Protest Gudizzjarju tat-23 ta' Marzu, 2010, ir-rikorrenti intima l-intimati biex jottempraw ruhhom ma' l-obbligi stabbiliti mill-Ligi ossia li johorgu tali permess temporanju ghal-uzu tal-fond 20-21, Republic Street, Valletta, bhala spizerija pero' baqghu inadempjenti u ghalhekk kellha ssir din il-kawza fejn tintalab l-urgenza tas-smigh ta' l-istess.*

Ghaldaqstant, ir-rikorrenti prevja kwalsiasi dikjarazzjoni necessarja u opportuna u bl-urgenza u ghar-ragunijiet fuq premessi jitolbu lil din l-Onorabbli Qorti jogghobha :

1. *Tordna lill-intimati jew min minnhom biex fi zmien qasir u perentorju tibdel id-disposizzjonijiet tal-licenzja DL130 mahruga f'isem Chemimart Limited f'3, Freedom Square, Valletta, ghal 20-21, Republic Street, Valletta, minhabba bdil materjali ta' cirkostanzi a tenur ta' l-Artikolu 72(b) ta' l-Att III dwar il-Medicini stante illi r-rikorrenti m'huwix f'posizzjoni materjali biex jaghti s-servizz ta' spizerija minn dan it-tali fond minhabba l-fatt illi l-Kummissarju ta' l-Artijiet ittermina l-kirja ta' l-istess fond fl-interess nazzjonali.*

2. *Tawtorizza lir-rikorrenti li fin-nuqqas ta' hrug ta' tali licenzja temporanja minn 3, Freedom Square, Valletta*

ghal 20-21 Republic Street, Valletta, fi zmien qasir u perentorju tordnalu jopera l-ispizerija minn tali fond 20-21, Republic Street, Valletta, kif obbligat li jaghmel skond il-Ligi biex ikompli jaghti s-servizz tieghu ta' spizerija fl-interess tas-sahha pubblika u dan a tenur ta' l-Att III dwar il-Medicini.

Bl-ispejjez komprizi dawk tal-Protest Gudizzjarju tat-23 ta' Marzu, 2010, u bl-ingunzjoni tal-konvenuti ghas-subizzjoni.

Rat il-lista tax-xhieda indikati mir-rikorrent pro et noe flimkien mad-dokumenti li kienu annessi mar-rikors mahluf.

Rat id-digriet taghha tas-26 ta' Marzu 2010 fejn din il-Qorti laqghet it-talba tar-rikorrent pro et noe sabiex il-kawza tkun trattata bl-urgenza, fejn abbrevjat it-termini ghall-presentata tar-risposta guramentata, u fejn appuntat il-kawza ghall-udjenza tas-6 ta' April 2010 ghall-provi kollha tal-partijiet u trattazzjoni finali.

Rat ir-risposta guramentata ta' l-intimati kollha presentata fit-30 ta' Marzu 2010 li taqra hekk –

- 1. Illi din il-kawza tikkoncerna kwistjoni dwar l-ispostament ta' spizerija liema spostament jaqa' fl-ambitu tal-poteri ta' l-Awtorita' dwar il-Licenzjar mahtura skond l-Att dwar il-Medicini. Illi dik l-Awtorita' hija s-Supretendent tas-Sahha Pubblika.*
- 2. Illi ghalhekk ebda wiehed mill-konvenuti hlief is-Supretendent tas-Sahha Pubblika bhala Awtorita' dwar il-Licenzjar ma huwa legittimu kontradittur f' din il-kawza.*
- 3. Illi l-kumpannija attrici Chemimart Limited (C 1214) hija d-detentur ta' licenzja ta' spizerija numru DL 130 li tawtorizzaha topera spizerija fil-fond numru 3 Pjazza Helsien, Valletta.*
- 4. Illi l-imsemmija licenzja tiggedded kull sena.*

5. Illi l-fond numru 3, Pjazza Helsien, Valletta huwa proprjeta' tal-Gvern u huwa mehtieg illi jigi demolit in konnessjoni mal-progett nazzjonali li jinvolti l-bini ta' Parlament gdid ta' teatru u r-riabilitazzjoni u l-miljorament ta' l-inhawi ta' Bieb il-Belt. Illi din id-demolizzjoni u l-izgumbrament tal-kumpannija attrici mill-istess fond huwa mehtieg illi jsiru mmedjatament stante li l-istess progett ta' kostruzzjoni ghandu jibda imminement.

6. Illi minkejja illi ma kienx strettament obligat li jaghmel hekk, il-Gvern ghamel arrangamenti alternattivi mal-ex-inkwilini tal-hwient l-ohra fil-parti ta' Pjazza l-Helisien illi trid tigi demolita sabiex jghin fit-trasferiment taghhom ghal band' ohra u sabiex jassistihom biex dan il-progett kemm jista' jkun u safejn huwa possibbli ma jkunx ta' impatt kbir fuq in-negozju taghhom.

7. Illi anke fil-kaz tar-rikorrent il-Gvern sab fond alternattiv fl-istess inhawi izda dan il-fond ma setax jinghata lir-rikorrent peress illi kien hemm rezistenza qawwijja mill-assocjazzjoni ta' kummercjanti u bejjiegha bl-imnut li tirrapprezenta numru ta' spizjara, il-General Retailers and Traders Union. Sussegwentement rega' nstab fond iehor ghar-rilokazzjoni permanenti ta' l-ispizerija tal-kumpannija rikorrenti izda dan jinhtieg li jsiru fih diversi xogholijiet biex jigi addattat sabiex ikun jista' jintuza bhala spizerija. Galadarba instab post alternattiv permanenti ghar-rikorrenti u li ma ghandux isib l-oggezzjoni tal-GRTU (u l-esponent qed jassumi dan minhabba li l-GRTU kienet invokat bhala bazi ta' l-oggezzjonijiet taghha l-Ftehim mal-Gvern tal-2007 li jistabilixxi distanzi partikolari ghal rilokazzjonijiet ta' spizeriji pero' fuq talba tad-detentur tal-licenzja), u stante li r-rikorrent jehtieglu numru ta' xhur biex jattrezza l-post li sablu l-Gvern ghal rilokazzjoni permanenti, ir-rikorrent talab li jittrasferixxi temporanjament biss (ghal massimu ta' sena biss) l-licenzja tieghu ta' spizerija ghall-fond 20-21, Triq ir-Repubblika , Valletta.

8. Illi anke din il-proposta ghal rilokazzjoni temporanja ghal massimu ta' sena sabet rezistenza qawwijja mill-gestituri ta' spizeriji ohra fl-inhawi u anke mill-GRTU u dan

*tant li l-GRTU f'punt minnhom ipproponiet li biex ma toggezzjonax ghal rilokazzjoni temporanja, l-4 gestituri ta' spizeriji fl-inhawi kellhom jithallsu kumpens ta' 160,000 euro mill-Gvern biex ipatti ghat-telf ta' bejgh li jistghu isofru jekk il-kumpannija rikorrenti tinghata dan il-permess **temporanju**.*

9. *Illi madankollu l-Gvern dejjem ikkunsidra debitament il-proposta tal-kumpannija rikorrenti dwar il-perijodu waqt liema jkunu qeghdin isiru l-imsemmija alterazzjonijiet ghall-fond ta' rilokazzjoni permanenti fejn l-istess kumpannija rikorrenti talbet illi matul dak il-perijodu hija tithalla topera temporanejament mill-fond 20-21 Triq ir-Repubblika, Valletta illi huwa diga uzat mill-kumpannija rikorrenti bhala 'Perfumery' salv illi l-istess fond ikollu l-attrezzi biex jintuza bhala spizerija.*

10. *Illi pero', kif diga' gie fuq spjegat, l-imsemmija proposta sabet rezistenza qawwiya mill-gesturi ta' spizeriji ohra fl-inhawi u anke mill-General Retailers and Traders Union li tirrapprezenta diversi spizeriji. Illi dawn it-terzi qeghdin jargumentaw illi tali spostament ta' l-attivita tal-kumpannija rikorrenti ghall-fond numru 21-21 Triq ir-Repubblika, Valletta ikun, skond huma, illegali u bi ksur ta' ftehim tal-2007 bejn il-Gvern u l-Ispizjara. Illi l-imsemmija terzi qeghdin ghalhekk jheddu li jiehdu kemm azzjonijiet industrijali li jeffettwaw is-sahha tal-poplu kif ukoll azzjonijiet gudizzjarji kontra dan l-ispostament propost.*

11. *Illi jinkombi fuq il-Gvern bhala amministratur pubbliku illi jiehu in konsiderazzjoni l-konsegwenzi ta' kull azzjoni li huwa jiehu u dan partikolarment jekk tali konsegwenzi jkunu jistghu jeffettwaw is-sahha tal-poplu.*

12. *Illi ghalhekk il-Gvern ghadu ma awtorizzax l-imsemmi spostament temporaneju filwaqt li kompla jitkellem mal-partijiet koncernati bit-tama li tinstab soluzzjoni bonarja ghal din il-kwistjoni.*

13. *Illi l-fatti dikjarati hawn fuq gew a konoxxenza ta' l-esponent Supretendent tas-Sahha Pubblika in parti ghax*

Kopja Informali ta' Sentenza

jaflhom direttament u in parti minn informazzjoni ghand il-Gvern.

Rat il-lista tax-xhieda ndikati mill-intimati.

Rat id-digriet taghha moghti fl-udjenja tas-6 ta' April 2010 fejn din il-Qorti cahdet it-talba ta' Collis Williams Limited, Spiteri Maempel Limited, JV Pharma Limited, JBS Company Limited u Mario Debono ghan-nom u in rapprezentanza tal-Pharmacy Owners Section fi hdan il-Kamra Maltija ghan-Negozji Zghar u Medji (GRTU) sabiex jigu kjamati fil-kawza.

Semghet il-provi li ressqu l-partijiet u kkonsidrathom bir-reqqa.

Semghet it-trattazzjoni bil-fomm tal-abili difensuri tal-partijiet.

Rat l-atti tal-kawza fl-assjem taghhom.

Rat id-digriet taghha moghti fl-udjenja tas-6 ta' April 2010 fejn din il-Qorti halliet il-kawza ghas-sentenza ghal-lum.

Ikkunsidrat –

In sintesi, il-fatti **saljenti** tal-kaz kienu dawn –

Ir-rikorrenti pro et noe jiggstixxi spizerija licenzjata skond il-ligi mill-fond 3, Misrah il-Helsien, Valletta. Il-licenza korrenti taghlaq fil-31 ta' Dicembru 2010. Bhala konsegwenza tal-Progett ta' Zvilupp ta' Bieb il-Belt li jikkompreni Pjazza Helsien u t-Teatru Rjal, l-intimat Kummissarju tal-Artijiet propjetarju tal-fond 3, Misrah il-Helsien, Valletta, ta lir-rikorrent pro et noe avviz ta' zgumbrament minn dan il-fond sabiex ix-xogholijiet tal-Progett li se jinkludu d-demolizzjoni anke ta' dak il-fond ikunu jistghu jibdew. Waqt il-gbir tal-provi, irrizulta li fl-ghatba tas-smigh tal-kawza, ir-rikorrent pro et noe inghata fond alternattiv fil-Kumpless ta' Bieb il-Belt (li jinsab in-naha l-ohra ta' Pjazza Helsien) sabiex minnu jiggstixxi spizerija. Irrizulta wkoll li dan il-fond kien jehtieg li jigi

ristrutturat sabiex minnu ir-rikorrent pro et noe ikun jista' jopera spizerija. Fil-fatt ix-xoghol beda minnufih u r-rikorrent kien qed jipprevedi li x-xoghol kollu jitlesta sa massimu ta' sena mil-lum. It-talba tar-rikorrent hija li sakemm jitlesta x-xoghol ta' ristrutturar tal-fond alternattiv, il-licenza li ghadha fis-sehh tigi trasferita ghall-fond 20-21, Triq ir-Repubblika, Valletta, sabiex ir-rikorrent ikun jista' jibqa' jaghti s-servizzi tieghu u fl-istess waqt ihares l-impjeg tal-haddiema tieghu. Kif ukoll ma jinkorri l-ebda riskju li jitlef il-licenza ghaliex il-fond mnejn qed jopera l-ispizerija llum ma jibqax miftuh. Min-naha tieghu is-Supretendent tas-Sahha Pubblika jikkontendi fl-ewwel lok li r-rikorrent ma ressaqx talba sabiex fic-cirkostanzi tal-kaz ma jitlef il-licenza sakemm jigi ristrutturat il-post alternattiv u fit-tieni lok li kien qed jirrezisti li jilqa' t-talba ghat-trasferiment temporanju tal-licenza ghall-fond 20-21, Triq ir-Repubblika, Valletta, ghaliex kien obligat jara l-interess generali apparti l-interess privat tar-rikorrent fis-sens li ma setax jiehu r-riskju li ghax jacedi ghat-talba tar-rikorrent isib l-opposizzjoni ta' licenzjarji ta' spizeriji ohra fl-istess Triq ir-Repubblika u tar-Rappresentanti taghhom il-GRTU li tista' tissarraf anke fis-sospensjoni tal-"Skema ta' Ispizerija tal-Ghazla Tieghek" li minnha qed tibbenefika l-komunita' in generali.

Ikkunsidrat –

Bhala punt ta' dritt, il-vertenza hija mpernjata fuq it-tifsira tal-**Art.72 tal-Kap.458** tal-Ligijiet ta' Malta, u ta' kif l-**Art.6 tal-A.L. 279 tal-2007** jintegra ruhu ma' din id-disposizzjoni.

L-Att dwar il-Medicini (Kap.458) *inter alia* jirregola l-licenzjar tal-ispizeriji. **L-Art.72(b)** jaqra hekk -

L-Awtorita' dwar il-Licenzjar tista' tissospendi licenza ta' spizerija moghtija taht dan l-Att ghal dak il-perijodu li tista' tistabilixxi jew tista' tirrevoka jew tbiddel id-disposizzjonijiet ta' xi tali licenza f'kull wiehed mill-kazijiet li gejjin :

...

meta kien hemm bdil materjali ta' cirkostanzi ...

Bis-sahha tal-Kap.458, sar l-**A.L. 279 tal-2007** li fl-Art.6 ighid hekk -

Detentur ta' licenza jista' japplika ghal rilokazzjoni ta' spizerija sakemm dik ir-rilokazzjoni issir fl-istess belt jew rahal u l-fond il-gdid li jkun qiegħed jigi propost :

(a) joffri facilitajiet ahjar skond dawn ir-regolamenti mill-fond ta' qabel.

(b) ma jkunx jinsab inqas minn tliet mitt metru 'l bogħod bil-pass minn xi spizerija ohra li tkun qegħda diga' hemm jew mhux izjed minn hamsin metru mill-fond li jkun qiegħed jigi wzat.

(c) ma jkunx jinsab inqas minn tliet mitt metru 'l bogħod bil-pass minn xi fond li dwaru jkun għad hemm applikazzjoni għal licenza pendenti.

Fil-kuntest ta' dawn id-disposizzjonijiet, identifikati mill-partijiet stess bhala centrali għall-fini ta' din il-vertenza, din il-Qorti trid bilfors tibda billi tqis il-posizzjoni processwali tal-Awtorita' dwar il-Medicini u tal-Kummissarju tal-Artijiet.

Huwa evidenti li r-rikorrent iccita lil dawk iz-zewg intimati *ex abundante cautele*.

Issa minn esami anke *prima facie* tal-Kap.458 jirrizulta li l-legittimu kontradittur tar-rikorrent [minn kliem il-ligi stess] huwa s-Supretendent tas-Sahha Pubblika bid-delega li għandu li jagixxi f'isem l-Awtorita' dwar il-Licenzjar. Mela huwa biss dan l-intimat partikolari wahdu, tenut kont ta' kif hija mpostata, l-istanza tar-rikorrent li għandu *locus standi* f'din il-kawza.

Issa fil-mertu rrizulta bl-aktar mod car li hemm qbil bejn il-partijiet li d-disposizzjonijiet tal-ligi sussidjarja (A.L. 279 tal-2007) ma jistghux jigu trattati wahedhom u distakkati mil-ligi principali (Kap.458) in partikolari mis-setgħat li l-ligi principali stess tagħti lil min għandu r-responsabilita' tat-twettieq tagħha. Specifikament għall-fini tal-kaz tal-lum,

dan jissarraff illi jekk bic-caqlieq temporanju tal-licenza mill-fond 3, Misrah il-Helsien, Valletta, ghall-fond 20-21, Triq ir-Repubblika, Valletta, id-distanzi ndikati fl-Art.6 tal-A.L. 279 tal-2007 mhux se jigu rispettati dak wahdu mhux pregudizzjali sabiex is-Supretendent tas-Sahha Pubblika ma jezercitax is-setghat li ghandu skond il-ligi principali.

Din il-Qorti taqbel mal-interpretazzjoni li l-partijiet stess qed jaghtu ghar-relazzjoni ta' bejn id-disposizzjonijiet tal-ligi sussidjarja in relazzjoni ma' dawk tal-ligi principali.

U zzid tafferma hekk.

In linea generali, id-disposizzjonijiet tal-ligi sussidjarja ghandhom dejjem jigu meqjusa fl-ambitu ta' dak li tipprovdi l-ligi principali u huma soggetti ghal dak li tipprovdi l-ligi principali.

B'mod partikolari ghall-fattispece tal-kaz in ezami, din il-Qorti tghid b'riferenza ghall-Art.6 tal-A.L. 279 tal-2007 li dik id-disposizzjoni trid titqies fil-kuntest taghha li mhux applikabbli ghall-kaz tal-lum.

Ghax ghalkemm id-dicitura tad-disposizzjoni hija generika, anzi generika wisq, hija evidentement intiza sabiex tahseb ghal sitwazzjonijiet fejn licenzjarju jaghzel ghar-ragunijiet tieghu li ma jkunx dettati minn forza magguri inkella cirkostanzi eccezzjonali jew specjali li jressaq applikazzjoni sabiex jirriloka spizerija u allura bir-ragun f'dak il-kaz id-distanzi li jsemmi l-Art.6 ghandu jkollhom osservanza stretta. Izda fejn ic-cirkostanzi jkunu eccezzjonali u ghal zmien limitat bhal fil-kaz tar-rikorrent pro et noe allura t-tifsira ta' dik id-disposizzjoni tiehu dimensjoni aktar wiesgha u anqas rigida.

Ikkunsidrat –

It-tema vera u propja tal-kwistjoni, aktar milli minn tifsira tal-Art.6 tal-A.L. 279 tal-2007, huwa t-tifsira li ghandha tinghata lill-Art.72 tal-Kap.458.

Waqt it-trattazzjoni, l-intimati argumentaw li l-Art.72 tal-Kap.458 jaghti **dritt mhux obbligu** lis-Supretendent tas-Sahha Pubblika kif citat fis-sens li fil-konsiderazzjoni tieghu dwar jekk ghandux *ibiddel id-disposizzjonijiet ta' xi tali licenza* ghandux iqis ukoll l-interess generali apparti l-interess privat.

Materja ta' din ix-xorta timmerita riflessjoni anke fil-kuntest tal-argument li ressaq ir-rikorrent li f'socjeta' demokratika, bazata fuq *ir-rule of law*, id-decizjoni tas-Supretendent tas-Sahha Pubblika kif citat ma ghandhiex tkunx motivata mill-biza' reali jew prezunta ta' azzjoni jew reazzjoni ta' terzi li tista' taffettwa l-komunita' in generali.

Ghal din il-Qorti, l-Art.72 tal-Kap.458 huwa car fis-sens illi dan jaghti setgha lill-Awtorita' dwar il-Licenzjar [rapprezentata mis-Supretendent tas-Sahha Pubblika] li *tibdel id-disposizzjonijiet ta' xi licenza ... meta kien hemm bdil materjal ta' cirkostanzi*.

Fil-kaz tal-lum, huwa pacifiku li fil-kaz tar-rikorrent sehh tassew *bdil materjal ta' cirkostanzi* meta, bla ebda htija ta' xejn da parti tieghu, u meta l-licenza tieghu ghadha fis-sehh, ir-rikorrent qed ikun kostrett jaghlaq l-ispizerija tieghu go Misrah il-Helsien Valletta sabiex jibda jitwettaq il-Progett ta' Bieb il-Belt.

Dak il-fatt skatta talba ghal bdil *fid-disposizzjonijiet tal-licenza* fis-sens li ghal zmien limitat din minn 3, Misrah il-Helsien, Valletta, tigi trasferita ghal 20-21, Triq ir-Repubblika, Valletta.

Il-punt krucjali [ghall-intimat Supretendent tas-Sahha Pubblika] mhuwiex jekk it-talba *ut sic* hijiex gustifikata izda jekk dik it-talba tghabbix lill-istess Supretendent bl-obbligu li jilqaghha bla ma jqis l-interess tal-kollektivita'.

F'kaz bhal dak tal-lum, huwa *anke* l-kompitu tal-Qorti tghid x'hinuma l-limiti tal-interess pubbliku u safejn dan jista' jiggustifika l-intruzjoni tal-poter pubbliku fl-isfera tad-drittijiet fundamentali tac-cittadin.

Kopja Informali ta' Sentenza

Dak tal-lum huwa kaz li jirrigwarda cittadin debitament licenzjat biex jaghti servizz lill-pubbliku debitament regolamentat li fl-interess pubbliku qed jigi privat milli jibqa' jaghti dak is-servizz lill-pubbliku minn fond partikolari u li qed jitlob li jibqa' jaghti dak l-istess servizz lill-pubbliku minn band'ohra fl-istess lokalita' izda li qed issib ir-resistenza ta' terzi anke jekk ghal zmien limitat.

Veru li l-poter tas-Supretendent tas-Sahha Pubblika kif citat huwa diskrezzjonali u regolat mil-ligi. Fl-istess waqt pero' mhux insindakabbli. Id-diskrezzjoni trid tigi ezercitata mhux biss fil-parametri ta' dak li Supretendent tas-Sahha Pubblika kif citat iqis bhala l-interess pubbliku imma wkoll u bl-istess enfasi fil-parametri ta' dak li hu gust u ragonevoli. L-element tal-gustizzja ghandu jipprevali dejjem.

Sabiex id-dritt tal-privat ma jkunx intralcjat, il-kawtela [li din il-Qorti ppercepjet fi kliem it-Tabib Ray Busuttil fix-xhieda tieghu] trid tassew tkun motivata u ghalhekk l-azzjoni inkella l-assenza ta' azzjoni konsegwenzjali trid tkun tidher gustifikata.

L-interpretazzjoni ta' dak li huwa ekwu u ragonevoli jista' jkun soggettiv. Din izda tista' tkun diffikulta' aktar apparenti milli reali. Id-drittijiet tac-cittadin huma garantiti mill-Kostituzzjoni taghna. Fl-istess waqt il-gustizzja, l-ekwita' u r-ragonevolezza huma principji li ghandhom janimaw l-interpretazzjoni ta' l-istess. F'cirkostanzi normali, ir-ragonevolezza ghandha tikkwalifika l-esercizzju ta' kwalsiasi diskrezzjoni esekuttiva anke jekk il-ligi stess ma ssemmix jew ma tikkwalifikax espressament tali diskrezzjoni.

Lord Greene MR fil-kawza "Associated Provincial Picture Houses Ltd vs Wednesbury Corporation" (1948) 1 KB 223 at 229 ighid hekk -

It is true that discretion must be exercised reasonably. Now what does that mean ? Lawyers familiar with the phraseology used in relation to exercise statutory discretions often use the word 'unreasonable' in a rather

comprehensive sense. It has frequently been used and is frequently used as a general description of the things that must not be done. For instance, a person entrusted with a discretion must, so to speak, direct himself properly in law. He must call his own attention to matters which is bound to consider. He must exclude from his consideration matters which are irrelevant to what he has to consider. If he does not obey those rules, he may truly be said and often is said to be acting unreasonably.

Wara li qieset il-provi akkwiziti, din il-Qorti frankament ma tistax tifhem ghaliex il-potenzjal ta' reazzjoni ngustifikata da parti ta' terzi ghandha tinfluwenza negattivament id-decizjoni tal-intimat Supretendent tas-Sahha Pubblika a skapitu tal-pretensjonijiet legittimi ta' r-rikorrent.

L-awturi “Wade & Forsyth” – “Administrative Law” - Tenth Edition – Oxford University Press – 2009 – pg. 305) ighidu hekk -

Reasonableness does not require reasons to be stated. The only significance of withholding reasons is that if facts point overwhelmingly to one conclusion the decision-maker cannot complain if he is held to have had no rational reason for deciding differently and that in the absence of reasons he is in danger of being held to have acted arbitrarily.

Lord Esher MR fil-kawza “R vs St. Pancras Vestry (1980)” 24 QBD 371 at 375 qal hekk –

If people who have to exercise a public duty by exercising their discretion take into account matters which the courts consider not to be proper for the exercise of their discretion, then in the eye of the law they have not exercised their discretion.

Din il-Qorti tghid li, tenut kont tal-fatt li t-talba tar-rikorrent hija limitata fiz-zmien fil-kuntest tac-cirkostanzi partikolari u specjali tal-kaz, il-pretensjonijiet ta' terzi li jistghu jinfluwenzaw id-decizjoni tas-Supretendent tas-Sahha Pubblika kif citat ghandhom jitqiesu bhala rrilevanti ghall-

Kopja Informali ta' Sentenza

fini tad-decizjoni li ghandu jiehu l-istess Supretendent tas-Sahha Pubblika.

Kif inghad fid-decizjoni fil-kawza **“R v Immigration Appeal Tribunal ex p. Bakhtaur Singh 1986 1 WLR 910”** –

A threat by that community to instigate a strike would be improper and therefore irrelevant.

Inoltre –

Kif ighidu l-awturi “Wade & Forsyth” op. cit. f’pag.322-323 –

Where discretion is conferred upon a minister of the Crown the range of legitimate considerations is likely to be wider than it would be in the case of a judge who can consider legal relevance only. The decision-maker must take the obligatory relevant considerations into account and if he fails to do so the judicial review will set him right. But the weight to be attached to any consideration is a matter for the decision-maker. The court will only intervene if manifestly excessive or manifestly inadequate weight is given to a relevant consideration.

Wara li qieset l-assjem tal-provi akkwiziti, u wara tat il-qies dovut lill-lanjanzi tal-intimati, din il-Qorti ma tarax ghaliex m’ghandhiex tilqa’ t-talbiet tar-rikorrent.

Ghar-ragunijiet kollha premessi din il-Qorti qeghda tiddeciedi din il-kawza kif gej –

Fl-ewwel lok tillibera lill-intimati Awtorita’ dwar il-Medicini u lill-Kummissarju ta’ l-Artijiet mill-osservanza tal-gudizzju.

Fit-tieni lok tilqa’ l-ewwel u t-tieni talbiet tar-rikorrent pro et noe kif dedotti kontra s-Supretendent tas-Sahha Pubblika kif citat billi tordna li sa zmien sebat ijjiem mil-lum jibdel id-disposizzjonijiet tal-licenza Nru. DL130 mahruqa f’isem Chemimart Limited fis-sens illi

Kopja Informali ta' Sentenza

u limitatament sal-31 ta' Dicembru 2010 ir-rikorrent pro et noe ikun jista' jopera dik il-licenza ghall-finijiet u effetti kollha tal-ligi mill-fond 20-21, Triq ir-Repubblika, Valletta, minflok il-fond 3, Misrah il-Helsien, Valletta.

Fit-tielet lok, u b'applikazzjoni l-Art.223(3) tal-Kap.12 tal-Ligijiet ta' Malta, tordna li kull parti thallas l-ispejjez taghha.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----